

דיעה שלילית

הופתעתי לקרוא את המישפט הבא ש' הופיע במאמר הפתיחה לשנת החדשה של אירי אבנרי (העולם הזה 2088): "...לכל אדם בעל דיעות חיוביות". העורך דן בשיחתו עם שרהשיכון המנוח, אברהם עופר, ובמהלך המאמר הוא מכנה ומגדיר אנשים בעלי דיעות דומות לשלו כאנשים בעלי דיעות חיוביות. כיצד יכול אבנרי להחליט מיהו בעל הדיעות החיוביות, הנכונות והצודקות?

בטוחני שזוהי פליטת-קולמוס. אך לעיני תנו כמו העולם הזה ובמיוחד לעורכו הרשמי, הלוחמים נגד צורה זו של תפיסת העולם הפוליטי, כדאי להיזהר.

משה פינטו, רחובות

מחלת הפרובינציאליות

מימי נעורי אני זוכר את האווירה ש' שרה בפולק שבין שתי מילחמות העור למ, תחת העולם הזה במיוחד לעורכו וירשיו הלא-יוצלחים, שסללו את הדרך לכיבוש הגאצי. אחד המרכיבים המובחקים של האקלים התרבותי בתקופה זו היה הפרובינציאליות, ראית כל העולם מנקו- דתיראות מקומית צרה, שהתבטאה בטרשא לכתיבת חיבור שניתן לתלמידים השול- גים: "הפיל והבעיה הפוליטית".

לצער, האווירה במדינת-ישראל בשנים האחרונות מזכירה יותר ויותר אווירה זו, ולא רק מפני שראשי-הממשלה הנוכחי נר לד התחנך באותה פליין. גם העולם הזה מקדיש את עיקר עמודיו לענייני הפנים של ישראל ונוגע בענייני-חוץ רק כאשר קיים בהם גם התייבט הישראלי (לדוגמה: הכתבה על הסיכסוך באתיופיה, שבה הוד- גש בעיקר חלקה של ישראל כשבכל זאת היא אינה עיקר הסיכסוך; או עניין חסר- פת התעשיין שלאירי בגרמניה, שהוזכר אצלכם רק בגלל קשריו עם הליכוד.

ניתן להמשיך עוד בדוגמות רבות, וכך לן מוכיחות אותה העובדה: העולם הזה נגרע גם הוא במחלת הפרובינציאליות. לדעתי, כדי שהעיתון יוכל למלא היטב את התפקיד שנטל על עצמו, כעיתון לר- חם לשפיות-דעת לאומית, נגד תפיסת "העולם כולו נגדנו" וה"סביבי מצדה" למיניהם, על העולם הזה לחדש את המדור רים בעולם ובמרחב, ולפרסם בהם גם כת- בות על עניינים שאינם נוגעים ישירות לישראל.

אוסקר כהן-ברגר, תל-ליטווינסקי

תרומתו של "פפה"

מצאתי את שמי נזכר בכתבה תרגיל של רמאות (העולם הזה 2092) שם יוחסה לי פגישה עם "פפה" רוקנשטיין ובעקבותיה - מסקנות. ברצוני לתקן את האמור ו- לציין כי אני אישית לא נפגשתי עמו, אם כי ראיתיו פעם אחת בלבד במסדרון המטה הארצי, ותו לא.

ייתכן כי פעם נוספת מדובר בקצין בעל אות שם ודרגה, אך לצערי אנו בעלי סיגנונות עבודה ומלחמת שונים. מאחר שבימים אלו הוא נמצא בטיול פרטי ב- חי"ל, נבצר מאתנו לודא זאת.

"לבשתי" אני חייב לציין כי אני קורא לראשה את כל העלילה בגירסתכם, ואני רוצה לקוות כי פפה אכן לא מסר דבר, כי הדבר ההמור מכלל הוא שמישהו מעז לתת פרסום או מסייע לחשוף מקור מידע. אני מניח (לפי סיפורכם לפחות), כי "תרומתו" של פפה, אם אומנם היתה, קשורה אך ורק לנכותו להצהיר ולאשר את השמועות הרבות שהילכו בקרב הר ציבור, ולא היתה בהן חידוש לאיש. אין זה הוגן לפסול מראש הקשבה לפושע הטוב וותיק". ברור לכל כי שם הנגישות הוטבר ל"חומר" החשוב, אם כי ללא ספק דורשת כל פיסת מידע בדיקה מדוקדקת והערכה נבונה, אבל לא רק שם.

סמי נחמיאס, ירושלים

פפה רוקנשטיין לא נתן רק, אישור לשמועות שהילכו בציבור". הוא מסר תצ- היר על פיו ראה במו עיניו עיסקה פוליטית בבית-קפה. הצרתו זו התגלתה כשקר. מפליא קצין החודיען לשעבר שגב- מיטסרה אינו מודע לעובדה שעדותו של פפה בנושא זה היא מפקפקת לא רק בשל היותו, פושע מוסר וותיק, אלא משום שיש לו אינטרס ברור לנקוט באדם שבג- ללו הוא נדון לשנות מאסר ארוכות בכלא, מפליא גם שנחמיאס מציע להעניק חסינות ל, מקור מידע" כזה, שהמידע שלו הופרך.

גשר אחד רחוק מדי בארץ נתנה עילה לבנימין עמידרור, הפרשן הצבאי של העולם הזה, לנתח ביסודיות את לקחיו של אחד הקרבות המפורסמים שנערכו ב- שלהי מלחמת העולם השנייה - הקרב על הריין ליד ארנהיים, שבו עוסק הסרט. כיוון שמדובר במיבצע הצנחה המוני של כוחות בעלות-הברית מעבר לקווי הצבא הגרמני, שהיה מיבצע-הצנחה האחרון ב- מלחמת-העולם השנייה, ניסה עמידרור ליישם את לקחיו גם לגבי התפיסה הר מקובלת של השימוש בחילה-צנחנים ב- צה"ל.

בשבוע שעבר הזמינו עורכי תוכנית הר טלוויזיה עלי כותרת את בנימין עמידרור להשמיע את דיעותיו בתוכניתם. עמידרור רואיך בידי יואל אסתרון, שהצליח במס- גרת הזמן המצומצמת שעמדה לרשותו ל- העלות על קצה המזלג כמה מכסירותיו של עמידרור: בתיאוריות המקדשות על צה"ל בנושא הצנחנים. למרבה התמימה ניסה אסתרון להציג את עמידרור בפני הצופים כתגלית של עלי כותרת.

עמידרור הוצג כ"פרשן צבאי" אלמוני, מבלי לציין כי הוא הפרשן הצבאי של העולם הזה, כאלו מדובר באישיות בלתי- מוכרת, שהתיאוריות שלה בנושא צבא ר מילחמה מוסחרות כחדרי חדרים ואינן זוכות בפרסום ותהודה.

אסתרון התעלם לחלוטין מסידרת רשמי מותיו האחרונה של עמידרור בהעולם הזה, שהתייחסה ישירות לסרט, לקרבות המת- ארים בו ולהשלכות שיש ללקחהם על צה"ל. ההקבלה בין הקרבות ששוחזרו ב-

"העולם הזה", שבועון החרושות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב נורדון 3, טלפון 03-243386. תא-דואר 136 • מנן מברקי: "עונםפרס" • שרפס ב"הרפס החרש" • צ"מ, תני אליב רח' בראבנדור • הפצה: גר" • בע"מ • נזופות: צינקונרשיח כפפי • בע"מ • הקורך הראשי: אורי אבנרי • אלי תבור • קורך תבנית: יופי שני • עורכת כיתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם פיטון • מח' המודעות: רפי זכרונני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

כאשר צולם ויקטור בשערי השגרירות הסובייטית בלונדון הוא היה לבוש ב"דר- בוך", מעיל חורף הנפוץ בין חיילי המילואים של צה"ל, כדי להגן עליו מפני הצינה. בידו הוא החזיק עיתון עברי. רק עיון מדוקדק בעיתון שימדו עשוי היה לגלות כי הוא מחזיק בגיליון העולם הזה, כש

קיא ירי

בשבוע שעבר הפיצו סוכנויות-הידרי עות הבינלאומיות ברחבי העולם את תמו- נתו של הישראלי הצעיר ויקטור ציטליניק (24), שפתח לפני שלושה שבועות בשבי- תת-רעב כפתח בניין שגרירות ברית-המור- עצות בלונדון.

ויקטור עלה מברית-המועצות לפני כשש- שנים יחד עם הוריו. לאחיו בוריס לא הותר לעלות יחד עם שאר בני המשפחה והוא נשאר בברית-המועצות. הוריו של ויקטור התיישבו בחיפה ואילו הוא העדיף את חיי הקיבוץ, הצטרף כחבר לקיבוץ שההיזקר שבנגב. הוא עבד שם בסלחה, למד עיברית, התגייס בהודש ינואר 1973 לצה"ל. אחרי שעבר קורס נוסף בעיברית מטעם הצבא הוצב ויקטור לחלה-שיריון ועבר הכשרה כאיש חרמ"ש. באוגוסט 1973 ירדה יחידתו של ויקטור לסיני, כאשר פרצה מלחמת יום-הכיפורים נימנה ויקטור ציטליניק עם אחד הכוחות הסדירים הראשונים שהתייצבו מול החיילים המצריים שהצליחו לחצות את תעלת- סואץ כבר בשעות הראשונות של המיל- חמה. יחד עם אנשי יחידתו נשלח לבלום אנשי קומנדו מצריים ביורה הצפונית של קו התעלה.

מאחר יותר צורך ציטליניק ליחידת שיריון שהוצבה בקו הקידמי מערבה ל- סואץ, על אדמת אפריקה. הוא נשאר שם עד להסכם הפרדת הכוחות. אחר-כך המשיך לשרת ביחידת שיריון בסיני. את שנת השירות הצבאי האחרונה שלו עשה ויקי טור ציטליניק בגולן.

אני מפרט דווקא חלק זה בביוגרפיה של ציטליניק, מפני שבאותה תקופה נוצר הקשר בין העולה החדש מרוסיה לבין העולם הזה.

זמן קצר אחרי שפרצה מלחמת יום- הכיפורים פתח העולם הזה במיבצע של אספקת גיליונות חיים לאלה מחילי צה"ל בשירות קבע, סויר או מילואים, שביקשו לקבל את העתק למקום שירותם. כל חייל צה"ל שרצה בכך באותה תקופה יכול היה לשלוח את כתובתו הצבאית למערכת, ולזכות במגוון-חינם של העולם הזה.

ויקטור ציטליניק היה אחד מאלה שנהנו מאותו מיבצע. למרות שהתקשה עדיין בר קריאה בעברית הוא החל קורא את העולם הזה באופן סדיר, ונראה שאת מיינהגו זה לא נטש אחרי שהסתיים המיבצע. את ההוכחה לכך ניתן היה לקבל בעת שהחל בשביתת-הרעב שלו בלונדון.

במהלך שירותו הצבאי לא הירבה ויקי טור לדבר אורות משפחתו. הוא שמר נושא זה בתוכו. מעטים מבין חבריו ל- יחידה ידעו שכל תקופת המלחמה ולאח- ריה היה ליבו עם אחיו בוריס, שנותר ברית-המועצות.

באחרונה החליט ויקטור לנקוט דרך של הפגנת-מחאה אישית במטרה לשכנע את שילטונות ברית-המועצות להעניק לאחיו היתרי-ציאה. הקיבוצניק משדה-הבוקר פתח בשביתת-רעב על המידרכה שלדי בניין השגרירות הסובייטית בלונדון, הצליח למ- שוך את תשומת-לב אמצעי-התקשורת ו- לעורר את דעת-הקהל העולמית לעולל שגגים לאחיו, שנשלח לאחרונה למחנה- עבודה בסיביר.

שובת-רעב ציטליניק כפתח שגרירות ברית-המועצות בלונדון

מזון רוחני

סרט לבין המציאות הצה"לית הוצגה כ- רעיון מקורי של עלי כותרת.

במיקרה זה היתה ההתעלמות הרבה יותר מאשר סתם רישעות. כיוון שכל מי שמת- עניין בנושא קורא ומכיר את רשימותיו של עמידרור בהעולם הזה, שרבות מהן משמשות נושא לדיונים צבאיים רציניים, היתה הצגתו של בנימין עמידרור כפרשן צבאי אלמוני גם בגדר טיפשות.

הקרתנו של סרט המלחמה המעולה